

Deze folder is in het Nederlands

Welkom in uw gemeente

**VluchtelingenWerk
Nederland**

Welkom in uw gemeente

U bent nieuw komen wonen in de gemeente. Dat betekent dat u in een nieuwe omgeving uw weg moet vinden. Er kan veel op u afkomen. U moet zaken regelen voor uw huis en zorgen dat uw financiën op orde zijn. Ook is het belangrijk voor u om te weten hoe in Nederland de zorg geregeld is. Daarnaast verwacht de Nederlandse overheid dat u de Nederlandse taal leert en weet hoe het leven in het algemeen in Nederland eraan toegaat. VluchtelingenWerk Nederland kan u informeren over en ondersteunen bij de dingen die in de eerste weken in uw nieuwe woonplaats voor u belangrijk zijn.

In deze folder vindt u kort de belangrijkste onderwerpen waar u de komende tijd mee te maken krijgt. In de tekst vindt u verwijzingen naar websites waar u meer informatie kunt vinden. Het is goed om te weten dat de in deze folders genoemde regels per gemeente kunnen verschillen. De begeleider van VluchtelingenWerk in uw gemeente kan u informeren over wat voor uw persoonlijke situatie geldt.

1. WONEN

Als u een nieuw huis betreft, moet u een aantal zaken regelen. Om er te mogen blijven wonen, betaalt u maandelijks huur. U zorgt dat u gas, licht en water heeft in de woning en dat u tv kunt kijken.

• Een huis huren

U huurt een huis. Dat betekent dat u eerst een huurcontract tekent, waarin de regels staan voor het huren. Als u een partner heeft, ondertekent u beiden het huurcontract. Vanaf de dag dat u het contract heeft ondertekend,

heeft u twee weken de tijd om vanuit het asielzoekerscentrum naar uw woning te verhuizen. U betaalt elke maand huur. De hoogte van de huur is per huis verschillend.

• Inschrijven bij de gemeente

U schrijft zich zo snel mogelijk in bij de gemeente waarin het huis staat dat u huurt. De gemeente noteert uw gegevens in de basisregistratie personen (BRP). Deze gegevens zijn belangrijk om bijvoorbeeld uw huurtoeslag, bijstand of kinderbijslag te regelen. Bij de inschrijving neemt u zoveel mogelijk officiële documenten mee waaruit blijkt wie u bent. Let erop dat uw gegevens (en eventueel die van uw kinderen) volledig en juist in de BRP worden opgenomen. Het is moeilijk om fouten in de BRP te laten verbeteren. Als u opnieuw verhuist, meldt u dat bij de BRP in uw nieuwe gemeente.

• Gas, licht en water

U sluit voor uw woning een contract af voor elektriciteit en gas. Het energiebedrijf schat in hoeveel gas en licht u gaat verbruiken en u betaalt daarvoor elke maand een vast bedrag. Elk jaar kijkt het energiebedrijf hoeveel u echt heeft verbruikt. Als u meer elektriciteit of gas heeft verbruikt dan het energiebedrijf had ingeschat, moet u het verschil bijbetalen. Als u minder heeft verbruikt, krijgt u geld terug. Voor waterverbruik geldt hetzelfde, alleen betaalt u daarvoor aan een ander bedrijf. Ook dat bedrijf kijkt dus elk jaar hoeveel u echt heeft verbruikt en of u geld moet bijbetalen of terugkrijgt. Wees zuinig met energie en water, zo voorkomt u een hoge rekening achteraf.

• Internet en tv-aansluiting

Om tv te kunnen kijken en om te kunnen internetten, sluit u een contract af met een leverancier. Er zijn verschillende leveranciers en verschillende abonnementen. Hoe meer mogelijkheden u wilt, hoe duurder het abonnement. Vraag de begeleider van VluchtelingenWerk welke leveranciers er zijn. Op de website van de leverancier vindt u informatie over alle abonnementen.

• Verhuizen

U heeft als vluchteling dit huis toegewezen gekregen. Mocht u niet blij zijn met deze woning, dan is het toch beter het huis te

accepteren. Weigeren brengt veel problemen met zich mee en is in de praktijk geen reële optie. Vanaf nu heeft u voor het wonen in Nederland dezelfde rechten en plichten als ieder ander. Dit betekent dat als u later naar een andere woning wilt verhuizen, u zich eerst moet inschrijven voor een woning. Vaak zijn er in andere gemeenten lange wachtlijsten en het kan zijn dat u voor die woning niet of niet direct in aanmerking komt. Dit kan per gemeente heel verschillend zijn.

2. FINANCIËN

Als nieuwe inwoner van Nederland moet u financieel veel regelen. U heeft geld nodig om van te leven. Ook zijn er kosten om rekening mee te houden. De Nederlandse overheid heeft verschillende regelingen die u financieel kunnen helpen. U ontvangt in het begin veel documenten van allerlei instanties. Door de papieren in een map te ordenen, kunt u alles sneller terugvinden en raakt u minder snel iets kwijt. Ook is het verstandig kopieën te maken van belangrijke documenten.

• DigiD

Een DigiD is een code die u gebruikt om via internet zaken te regelen met de Nederlandse overheid. U kunt samen met de begeleider van VluchtelingenWerk de DigiD aanvragen. Steeds meer officiële brieven van de overheid ontvangt u via mijn.overheid.nl en niet meer per post. Op deze website kunt u met uw DigiD inloggen en uw belangrijke informatie en digitale post van de overheid bekijken. Hiervoor moet u eerst uw account activeren. Uw contactpersoon bij VluchtelingenWerk

kan u hierbij helpen. Met DigiD kunt u bijvoorbeeld ook toeslagen aanvragen, maar voor de huur- en zorgtoeslag gaat de aanvraag aanzienlijk sneller als COA of VluchtelingenWerk dat voor u doen.

• Uitkeringen

UWV: Als u geen werk of inkomen heeft, kunt u een bijstandsuitkering aanvragen. U schrijft zich dan eerst in bij UWV. UWV noteert dan dat u werkzoekend bent. Dit is een voorwaarde om een uitkering te krijgen. Kijk op www.werk.nl welke regels er zijn.

Bijstand: Als u geen werk heeft en nog niet met pensioen gaat – u bent dus jonger dan vijftien jaar en zes maanden (wat op dit moment de AOW-leeftijd is), kunt u in aanmerking komen voor bijstand. Deze uitkering krijgt u van de gemeente waar u woont. Meestal vraagt u de bijstand aan op dezelfde dag dat u het huurcontract ondertekent.

Aanvullende inkomensvoorziening ouderen:

Als u de AOW-leeftijd heeft bereikt, en u heeft geen volledige AOW opgebouwd, dan kunt u recht hebben op een Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AOI). Deze aanvulling kunt u aanvragen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Kijk voor meer informatie op www.svb.nl/int/nl/aio.

• Inrichtingskrediet

In de meeste gemeenten krijgt u één keer een lening om uw huis in te richten. Dit wordt het inrichtingskrediet genoemd. Hoeveel geld u krijgt, is afhankelijk van de samenstelling van uw gezin en is per gemeente

verschillend. U moet het hele geldbedrag of een deel ervan weer terugbetalen aan de gemeente. Daarom krijgt u een aantal jaren een lagere uitkering: er wordt elke maand een deel van uw uitkering ingehouden om het inrichtingskrediet terug te betalen.

• Toeslagen

Als u een laag inkomen heeft, betaalt de Nederlandse overheid soms een deel van uw kosten. U krijgt dan een toeslag. De hoogte is afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Toeslagen vraagt u aan bij de Belastingdienst. Het kan soms lang duren voordat u de toeslagen ook daadwerkelijk krijgt.

Huurtoeslag: Dit is een maandelijkse bijdrage in de kosten van huur van uw woning.

Zorgtoeslag: Dit is een maandelijkse bijdrage in de zorgpremie die u betaalt aan de verzekeringsmaatschappij (zie punt 3. Zorg/ Zorgverzekering).

Na het eind van het jaar stelt de

Belastingdienst de definitieve hoogte van de toeslagen vast. Als u teveel heeft gekregen, moet u het verschil terugbetalen. Zie voor meer informatie: www.toeslagen.nl, of bel met de Belastingdienst, tel. 0800 – 0543.

Overige toeslagen: Ook van de gemeente kunt u in sommige gevallen een toeslag krijgen of bijzondere bijstand als de gemeente u in een speciale situatie financieel wil steunen. De hoogte en de regels voor deze toeslagen kunnen per gemeente verschillen. De gemeente bepaalt hiervoor het beleid. VluchtelingenWerk heeft daar geen invloed op. Kijk voor meer informatie op www.rijksoverheid.nl (trefwoord: bijzondere bijstand).

Het kan zijn dat er nog andere financiële regelingen op uw situatie van toepassing zijn. Informeer hiernaar bij VluchtelingenWerk in uw gemeente.

• Belastingen

Inkomstenbelasting: Als u werkt, moet u inkomstenbelasting en premies Volksverzekeringen betalen. Meestal regelt uw werkgever dit. Als u een uitkering heeft, betaalt de gemeente of het UWV de belasting. Als de Belastingdienst u laat weten dat u belastingaangifte moet doen, kunt u het best een afspraak maken via de belastingtelefoon (0800-0543). Zij kunnen u helpen bij het invullen van uw aangifte.

Waterschapsbelasting: Iedere inwoner van Nederland betaalt waterschapsbelasting. Met dit geld zorgt het waterschap ervoor dat er geen overstromingen komen, dat het land niet uitdroogt en dat het rioolwater schoongemaakt wordt. Een keer per jaar stuurt het waterschap hiervoor de rekening. Mensen met een laag inkomen kunnen het waterschap schriftelijk vragen of zij een lager bedrag mogen betalen. Kijk op de website van uw waterschap voor meer informatie.

Gemeentebelasting: De gemeente regelt allerlei zaken om ervoor te zorgen dat mensen prettig in het gebied kunnen wonen. Bijvoorbeeld door het ophalen van afval. Hiervoor stuurt de gemeente een keer per jaar een rekening. Elke gemeente heeft eigen belastingen en regels. De kosten kunnen dus per gemeente verschillen. Mensen met een laag inkomen kunnen de gemeente schriftelijk vragen om geen gemeentebelasting te hoeven betalen (kwijschelding aanvragen). Kijk op de website van uw gemeente voor meer informatie.

• Verzekeringen

Zorgverzekering: In Nederland is iedereen verplicht zich te verzekeren tegen ziektekosten. Deze zorgverzekering betaalt een deel van de kosten die u maakt bij de huisarts, voor medicijnen en voor behandelingen in het ziekenhuis. U heeft na vertrek uit het asielzoekerscentrum twee weken de tijd om uw zorgverzekering te regelen. Dit doet u voor uzelf en voor uw gezin. Als u geen verzekering afsluit, riskeert u een geldboete. Ook betaalt u dan zelf alle kosten voor medische zorg.

U sluit een verzekering af bij een verzekeringsmaatschappij. Aan die maatschappij betaalt u premie. Afhankelijk van uw inkomen kunt u hiervoor een tegemoetkoming in de kosten krijgen (zie punt 2 Financiën/Zorgtoeslag). De basiszorgverzekering is voor iedereen hetzelfde. Dit is een beperkte verzekering. Als u veel medische problemen heeft, is het verstandig een extra verzekering af te sluiten. De begeleider van VluchtelingenWerk kan u hierbij helpen. In sommige gemeenten is er een speciale ziektekostenverzekering voor mensen met een laag inkomen.

Eigen risico: Iedereen moet het eerste deel van de medische kosten zelf betalen. Dit heet 'eigen risico'. Dit bedrag kan per jaar verschillen. In 2016 bijvoorbeeld is het eigen risico € 385,00 voor een volwassene. De verzekeringsmaatschappij vergoedt alle kosten van behandelingen of medicijnen die in uw verzekeringspakket zitten die hoger zijn

dan het eigen risico. Een bezoek aan de huisarts wordt altijd vergoed en kost u geen eigen risico. De huisarts kan wel medicijnen voorschrijven waarvoor u een eigen bijdrage moet betalen. Kijk voor meer informatie op: www.rijksoverheid.nl (trefwoorden: gezondheid en zorg).

Andere verzekeringen: U kunt zich vrijwillig verzekeren voor verschillende zaken, bijvoorbeeld voor de wettelijke aansprakelijkheid. Dit betekent dat de kosten betaald worden als u of uw kind per ongeluk schade veroorzaakt. Deze verzekering is niet verplicht, maar wel aan te raden. Bovendien is het niet duur. Met een brand- en inboedelverzekering kunt u uw spullen in huis tegen schade en diefstal verzekeren. Daarnaast zijn er andere verzekeringen die u kunt afsluiten om de kosten te dekken van bijvoorbeeld een begrafenis, pensioen of juridische bijstand. Kijk voor meer informatie op www.verzekeringen.startpagina.nl.

De begeleider van VluchtelingenWerk kan u helpen met het invullen en opsturen van formulieren en het doen van aanvragen. Hij of zij heeft verder echter geen invloed op de procedures. In Nederland is het niet mogelijk om te onderhandelen over procedures en regelgeving.

3. ZORG

Als u een medisch probleem heeft, gaat u altijd eerst naar de huisarts. Hij (of zij) zal u als het nodig is, doorsturen naar het ziekenhuis. Gaat u zonder verwijzing rechtstreeks naar het ziekenhuis, dan moet u de kosten van de behandeling zelf betalen. Buiten kantooruren is het gebruikelijk eerst de algemene doktersdienst te bellen om te overleggen wat er nodig is. Heeft u een ongeluk gehad of bent u plotseling heel ernstig ziek, dan kunt u wel direct naar de afdeling Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis gaan. Neem altijd uw pasje van uw zorgverzekering en uw legitimatiebewijs mee. Om kosten voor medische zorg te betalen, sluit u een zorgverzekering af.

• Huisarts

In uw nieuwe woonplaats kunt u een huisarts vragen of hij (of zij) uw huisarts wil zijn. Soms heeft de huisarts geen plaats meer voor nieuwe cliënten. Dan vraagt u een andere huisarts.

• Tandarts

Als u problemen heeft met u gebit, gaat u naar de tandarts. Deze kunt u ook zelf vragen of hij (of zij) uw tandarts wil zijn. Voor de tandarts moeten volwassenen boven de achttien jaar een aanvullende verzekering afsluiten. Kinderen jonger dan achttien jaar zijn in het basispakket verzekerd voor de meest voorkomende behandelingen. Maar voor bijvoorbeeld een beugel om de stand van de tanden te corrigeren, is een aanvullende verzekering nodig.

4. INBURGERING

De Nederlandse overheid vindt het belangrijk dat u de Nederlandse taal en gebruiken leert. Daarom moeten nieuwe inwoners tussen de achttien jaar en de pensioengerechtigde leeftijd – momenteel vijftenzestig jaar en zes maanden – verplicht inburgeren. Zowel mannen als vrouwen moeten de inburgeringscursus volgen en examen doen. Vanaf het moment dat u uw verblijfsvergunning heeft gekregen, krijgt u drie jaar de tijd om uw examen te halen. Als u een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd wilt krijgen en als u Nederlander wilt worden, moet u geslaagd zijn voor het inburgeringsexamen.

Kijk op www.inburgeren.nl wat de regels precies zijn. Of vraag uw contactpersoon van VluchtelingenWerk of er een spreekuur

Inburgering is, waar u uw vragen kunt stellen. Ook de gemeente kan u vertellen hoe u moet inburgeren.

• Kosten inburgering

Voor de kosten van de inburgeringcursus en het examen sluit u een lening af bij DUO (de dienst die in Nederland het onderwijs regelt). Als u een asielvergunning heeft en het inburgeringsexamen binnen drie jaar haalt, wordt de lening kwijtgescholden. U hoeft dan dus niets aan de overheid terug te betalen. Als u het inburgeringsexamen niet binnen drie jaar haalt, kan dat gevolgen hebben voor uw uitkering en verblijfsstatus. U kunt bijvoorbeeld niet naturaliseren zolang u het inburgeringsexamen niet heeft gehaald. Kijk op www.inburgeren.nl voor meer informatie over DUO.

• Inburgeringscursussen

VluchtelingenWerk geeft informatie over het inburgeringsaanbod in uw gemeente of regio en voorlichting over welke cursus voor u geschikt is. Soms zijn er meerdere aanbieders in uw regio. Op de website van Blik Op Werk www.blikopwerk.nl/inburgeren/help-mij-met-zoeken vindt u ook informatie over de aanbieders in uw regio. In veel gemeenten verzorgt VluchtelingenWerk zelf ook de cursussen. U bent vrij om zelf te kiezen bij welke aanbieder u de inburgering gaat volgen

5. LEVEN IN NEDERLAND

U krijgt als nieuwe inwoner te maken met de Nederlandse normen en waarden. Deze kunnen anders zijn dan wat u gewend bent in het land waar u vandaan komt. Bijvoorbeeld:

- In het algemeen vinden mensen in Nederland het belangrijk dat u op tijd komt voor een afspraak. Als dat niet lukt, verwachten zij dat u contact opneemt om dit te laten weten.
- Mensen zijn niet gewend aan veel lawaai en kunnen klagen over geluidsoverlast. Van u wordt verwacht dat u uw leefgeluid in en rondom uw woning tot een redelijk niveau beperkt houdt.

• **Belangrijke rechten en regels in Nederland:**

- In Nederland is vrijheid van geloof en vrijheid van meningsuiting.
- Iedereen is gelijk, of u nu man bent of vrouw, hetero, homoseksueel of lesbisch. Als u homoseksueel of lesbisch bent, kunt u voor meer informatie of hulp terecht op www.coc.nl, www.veilighavenamsterdam.nl of www.veilighavenoost.nl
- U mag niet discrimineren en anderen mogen u niet discrimineren. Zie ook: www.discriminatie.nl of www.rijksoverheid.nl (trefwoord: discriminatie).
- U mag zelf bepalen met wie u trouwt. Voor meer informatie: www.trouwentegenjewil.nl

- Geweld is niet toegestaan. Indien nodig kunt u hulp vragen bij Veilig Thuis: www.vooreenveiligthuis.nl of 0800 2000, de Kindertelefoon: 0800-0432 of www.kindertelefoon.nl, www.hallokezban.nl. Bel bij direct gevaar 112.
- Het besnijden van meisjes is verboden en strafbaar, evenals het meehelpen daaraan. Zie voor meer informatie: www.rijksoverheid.nl (trefwoord: meisjesbesnijdenis). U kunt besnijdenis melden op www.veiligthuis.nl of bij de politie.

Leven in Nederland overig

Wat verder nog handig is om te weten:

• **Openbaar vervoer**

Voor de trein, tram, bus of metro heeft u een OV-chipkaart nodig om mee te betalen. Deze kunt u kopen bij de balies of automaten van de verschillende vervoerbedrijven. Als u een persoonlijke OV-chipkaart koopt, kunt u de kaart automatisch laten opladen vanaf uw bankrekening. Ook kunt u dan op internet terugzien welke reizen u gemaakt heeft (reiskostenhistorie) en deze uitprinten. De gemeente vraagt hier soms naar als zij uw reiskosten wil vergoeden. Zie voor meer informatie: Zie voor meer informatie: www.ov-chipkaart.nl of www.uitlegov-chipkaart.nl.

Tip: Laat u informeren over de aanschaf van een kortingskaart wanneer u veel binnen Nederland reist. U kunt daarmee veel geld besparen.

- **Buitenlands rijbewijs**

Als u een rijbewijs heeft gehaald in uw land van herkomst mag u daar niet altijd in Nederland mee rijden. Dat hangt af van het land waarin u uw rijbewijs heeft gehaald. U moet het rijbewijs omwisselen en in sommige gevallen opnieuw rijexamen doen. Zie voor meer informatie: www.rwd.nl (trefwoord: rijden met een buitenlands rijbewijs)

- **Reisdocumenten aanvragen**

Als u op reis wilt gaan naar het buitenland, heeft u een paspoort nodig. Als u een verblijfsvergunning heeft, kunt u een Nederlands vluchtelingenpaspoort aanvragen. Uw gemeente kan u hier meer informatie over geven.

TOT SLOT

Als nieuwkomer in de gemeente en als nieuwe inwoner van Nederland komt er in de eerste weken veel op u af. U zult tijd nodig hebben om te wennen aan de andere manier van leven. En in het begin kan de kennismaking met deze andere cultuur ook vermoeiend voor u zijn. Vanuit VluchtelingenWerk ondersteunen wij u graag in het vinden van uw weg. Samen met u werken we eraan dat u zich zo snel mogelijk thuis voelt in uw nieuwe woonomgeving.

VluchtelingenWerk Nederland komt op voor de rechten van vluchtelingen en helpt hen bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland. We zetten ons als onafhankelijke organisatie in voor een rechtvaardige behandeling van deze mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden.

